యజుర్వేద సంధ్యావందనము

Slno. 703.

శ్రీరస్తు.

యజుర్వేద సంధ్యావందనమ్.

శ్లో॥ అపవిత్రఃపవిత్రోవా సర్వావస్థాంగతోపివా।
యస్స్మరేత్పుండరీకాక్షం సబాహ్యాభ్యంతరశ్శుచిః॥

ఆచమ్య + ప్రీత్యర్థం ప్రాతస్సన్ధ్యాముపాసిష్యే॥ ఓం ఆపోహిష్ఠా మయోభువః। తాన ఊర్జే దధాతన। మహేరణాయచక్షసే। యోవశ్శివతమోరసః। తస్య భాజయతేహనః। ఉశతీ రివ మాతరః। తస్మా అరంగమామవః। యస్య క్షయాయ జిన్వథ। ఆపో జనయథా చ నః॥ ఇతి శిరసి మార్జయేత్॥ (హస్తే జలం గృహీత్వా) సూర్యశ్చ మా మన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః। పాపేభ్యో రక్షన్తామ్। యద్రాత్ర్యాపాపమకార్షం। మనసా వాచా హస్తాభ్యాం। పద్భ్యాముదరేణశిశ్నా। రాత్రిస్తదవలుమ్పతు। యత్కించదురితంమయి। ఇదమాహం మా మమృతయోనౌ సూర్యేజ్యోతిషి జుహోమిస్వాహా॥

యజుర్వేదసంధ్యావందనమ్.

మధ్యాహ్నిక మంత్రము.

శ్లో॥ ఆపఃపునంతు పృథివీం పృథివీ పూతా పునాతు మామ్ । పునంతుబ్రహ్మణస్పతి ర్బ్రహ్మపూతా పునాతు మామ్॥యదుచ్ఛిష్టమభోజ్యం యద్వా దుశ్చరితంమమ। సర్వంపునంతు మామాపోఽసతాంచప్రతిగ్రహాగ్ం స్వాహా॥

సాయంకాల మంత్రము.

అగ్నిశ్చ మామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః పాపేభ్యో రక్షన్తామ్ । యదహ్నా పాపమకార్షం।మనసావాచా హస్తాభ్యాం।పద్భ్యాముదరేణ శిశ్నా।అహస్తదవలుంపతు।యత్కించదురితంమయి। ఇద మహంమామమృతయోనౌ । సత్యేజ్యోతిషి జుహోమిస్వాహా॥

(ద్విరాచమ్య) మార్జనమ్॥ దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం। జిష్ణో రశ్వస్యవాజినః । సురభినోముఖాకరత్ప్రాణ ఆయూగ్ంషి తారిషత్ ॥ ఓం ఆపోహిష్ఠామయోభువః। తానఊర్జేదధాతన । మహేరణాయ చక్షసే। యోవశ్శివతమోరసః । తస్య భాజయతేహనః। ఉశతీరివ మాతరః । తస్మా అరఙ్గమామవః । యస్య క్షయాయ జిన్వథ । ఆపోజనయ

యజుర్వేదసంధ్యావందనమ్.

ధాచనః ॥ హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకాయాసుజాతః. కశ్యపోయాస్వింద్రః । అగ్నింయాగర్భందధిరేవిరూపాస్తాన. ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభవంతు॥యాసాగ్ం రాజావరుణో యాతి మధ్యేసత్యాన్నృతే అవపశ్యఙ్ జనానాం । మధుశ్చ్యుత శ్శుచయో యాః పావకాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభవంతు॥ యాసాందేవాదివి కృణ్వంతి భక్షం యా అంతరిక్షే బహుధాభవంతి॥ యాః పృథివీం పయసోన్దంతి శుక్రాస్తానఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభంతు ॥ శివేన మా చక్షుషా పశ్యతాపశ్శివయాతను వోస్పృశత త్వచం మే సర్వాగ్ం అగ్నీగ్ంరప్సుషదో హువే వోమయి వర్చోబలమోజోనిధత్త॥ మార్జనం కుర్యాత్ ॥ (హస్తేనజలమాదాయ నిశ్శ్వస్యవామతోవినిక్షిపేత్) ద్రుపదాదివముంచతు । ద్రుపదాదివేన్ముముచానః । స్విన్నస్నాత్వీమలాదివ । పూతంపవిత్రేణేవాజ్యం । ఆపశ్శుంధస్తుమైనసః॥

అర్ఘ్యప్రదానమ్.

ఆచమ్య + ప్రీత్యర్థం + సంధ్యాంగ మర్ఘ్యప్రదానంకరిష్యే॥ ఓం భూర్భువస్సువః॥ తత్సవితుర్వరేణ్యం.

భర్గో దేవస్య ధీమహి । ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥
ఇతి అంజలిత్రయం విసృజేత్ ॥ కాలాఽతిక్రమణప్రాయశ్చి
త్తమ్ ॥ ఆచమ్య...ప్రీత్యర్థం కాలాతిక్రమణదోష పరిహా
రార్థం చతుర్థాఽర్ఘ్యప్రదానం కరిష్యే ॥ ఓం భూర్భు...త్ ॥
ఇతి జలం విసృజేత్ ॥ ఓం భూః...వరోమ్ ॥ మధ్యా
హ్నే) మాధ్యాహ్నికాం గమర్ఘ్యత్రయప్రదానం కరిష్యే ॥
హంసశ్శుచిష ద్వసుర న్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిషదతిథిర్దు
రోణసత్ । నృష ద్వరసదృత సద్వ్యోమసదబ్జా గోజా
ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః...త్ ॥ ఏవం అర్ఘ్యత్రయం దద్యా
త్ ॥ కాలాతిక్రమణే పూర్వవత్ ॥ ... (సాయంకాలే)
సాయంసంధ్యాంగ మర్ఘ్యత్రయప్రదానం కరిష్యే ॥ ఇతి
సంకల్ప్య ॥ ఓం భూః...ప్రచోదయాత్ ॥ (ఇతి అంజలిత్రయం
విసృజేత్ ॥ పశ్చాత్ హస్తేన జలమాదాయ ప్రదక్షిణం
కుర్యాత్ ॥ ఉద్యంతమస్తం యంతమాదిత్యమభిధ్యాయ
న్కుర్వన్బ్రాహ్మణో విద్వాన్సకలంభద్రమశ్నుతేఽసా
వాదిత్యో బ్రహ్మేతి బ్రహ్మైవసన్ బ్రహ్మాప్యేతియఏవం
వేద । అసావాదిత్యో బ్రహ్మ । ద్విరాచమ్య ప్రాణా

యామత్రయం కృత్వా॥ అథ తర్పణమ్ ॥ ప్రాతస్సంధ్యాంగతర్పణం కరిష్యే॥

౧. సంధ్యాం తర్పయామి 3. బ్రాహ్మీం తర్పయామి
౨. గాయత్రీం తర్పయామి ౪. నిమృజీం తర్పయామి

మధ్యాహ్నే.

౧. సంధ్యాం తర్పయామి 3. రౌద్రీం తర్పయామి
౨. సావిత్రీం తర్పయామి ౪. నిమృజీం తర్పయామి

సాయంకాలే.

౧. సంధ్యాం తర్పయామి 3. వైష్ణవీం తర్పయామి
౨. సరస్వతీం తర్పయామి ౪. నిమృజీం తర్పయామి

పునరాచమ్య.

ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ। అగ్నిర్దేవతా బ్రహ్మఇత్యార్షం। గాయత్రం ఛన్దం పరమాత్మంసరూపం ॥ సాయుజ్యం వినియోగమ్॥

శ్లో॥ ఆయాతువరదా దేవీఅక్షరంబ్రహ్మసమ్మితమ్। గాయత్రీం ఛందసాంమాతే దంబ్రహ్మజుషస్వమే। యదహ్నాత్కురుతేపాపం తదహ్నాత్ప్రతిముచ్యతే। యద్రాత్ర్యాత్కురుతేపాపం తద్రాత్ర్యాత్ప్రతిముచ్యతే । సర్వవర్ణే

మహాదేవి సంధ్యావిద్యేసరస్వతి। ఓజోఽసిస హోఽసి,
బలమసి, భ్రాజోఽసి, దేవానాం ధామనామాసి, విశ్వ
మసి, విశ్వాయుః, సర్వమసి, సరాయుః, అభి భూరోమ్,
గాయత్రీ మావాహయామి ॥ సావిత్రీ మావాహయామి॥
సరస్వతీ మావాహయామి ॥ ఛన్దర్షీ నావాహయామి॥
శ్రియమావాహయామి ॥ గాయత్ర్యా గాయత్రీ ఛన్దో
విశ్వామిత్ర ఋషిస్సవితా దేవతా, అగ్నిర్ముఖం, బ్రహ్మ
శిరో, విష్ణుర్హృదయగ్ం, రుద్రశ్శిఖా, పృథివీ యోనిః
ప్రాణాపానవ్యానో దానసమానా సప్రాణా శ్వేతవర్ణా
సాంఖ్యాయనసగోత్రా గాయత్రీ, చతుర్విగ్ంశత్యక్షరా
త్రిపదా షట్కుక్షిః పంచశీర్షోపనయనే వినియోగః ॥
ఓం భూః। ఓం భువః...వస్సువరోమ్ ॥ మమోపాత్త...రిత
క్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం...సంధ్యాంగయథా
శక్తి గాయత్రీ మంత్రజపంకరిష్యే ॥ ...... (న్యాసః)
ఓం తత్సవితుర్బ్రహ్మాత్మనే అంగుష్ఠాభ్యాంనమః ॥ ఓంవరే
ణ్యం విష్ణ్వాత్మనే తర్జనీభ్యాం నమః ॥ ఓం భర్గో దేవస్య రు
ద్రాత్మనే మధ్యమాభ్యాంనమః ॥ ఓం ధీమహి సత్యాత్మ
నే అనామికాభ్యాం నమః ॥ ఓం ధియో యోనః జ్ఞానా

త్మనే కనిష్ఠికాభ్యాంనమః ॥ ఓం ప్రచోదయాత్, సర్వాత్మనే కరతల కరపృష్ఠాభ్యాంనమః॥ ఓం తత్సవితుః బ్రహ్మాత్మనే హృదయాయనమః॥ ఓం వరేణ్యం విష్ణ్వాత్మనే శిరసే స్వాహా ॥ ఓం భర్గో దేవస్య రుద్రాత్మనే శిఖాయైవషట్॥ ఓం ధీమహి, సత్యాత్మనే కవచాయహుం ॥ ఓం ధియో యోనః జ్ఞానాత్మనే నేత్రత్రయాయవౌషట్ ॥ ఓం ప్రచోదయాత్ సర్వాత్మనే అస్త్రాయఫట్ ॥ భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః॥ (ధ్యానమ్) శ్లో॥ ముక్తావిద్రుమహేమనీల ధవళ చ్ఛాయైర్ముఖై స్త్రీక్షణై ర్యుక్తామిందునిబద్ధరత్నమకుటాం తత్త్వార్థవర్ణాత్మికామ్ । గాయత్రీంవరదాభయాంకుశకశా శ్శుభ్రంకపాలంగదాం ॥ శంఖంచక్రమథారవిందయుగళం హస్తైర్వహంతీంభజే ॥ శ్లో॥ సుముఖంసంపుటంచైవ వితతం విస్తృతంతథా। ద్విముఖం త్రిముఖంచైవ చతుఃపంచముఖంతథా। షణ్ముఖో౽ధోముఖంచైవ వ్యాపకాం జలికంతథా ॥ శకటం యమపాశంచ గ్రథితం సమ్ముఖోన్ముఖమ్ ॥ ప్రలంబం ముష్టికం చైవ మత్స్యః కూర్మోవరాహకమ్ ॥ సింహాక్రాంతం మహాక్రాంతం ము

ఙ్గరంపల్లవంతథా ॥ ఏతేముద్రాశ్చతుర్వింశ ద్గాయత్ర్యాం సుప్రతిష్ఠితాః ॥ ఇతి ముద్రానజానాతి గాయత్రీ నిష్ఫలా భవేత్ ॥

శ్లో॥ యోదేవస్సవితాఽస్మాకం ధియోధర్మాదిగోచరః । ప్రేరయేత్తస్యయద్భర్గ స్తద్వరేణ్య ముపాస్మహే॥

మంత్రజపః॥ఓం భూర్భు...త్ ॥ ప్రాతస్తిష్ఠన్ సాయం మధ్యాహ్నయోరాసీనః॥

ప్రాతఃకాలమున నిలుచుండియు, సాయంకాలమున వందును మధ్యాహ్నకాలమునందును కూర్చుండియు, జపింపవలయును.

ఈ విషయము అనఁగాప్రాతఃకాలమున నిలుచుండి జపముచేయవలయు నను బ్రహ్మచారివిషయ మని కొందఱి యభిప్రాయము.

శ్లో॥ సురభిర్జ్ఞానచక్రేచయోనిః కూర్మోఽథపంకజం। లింగనిర్యాణముద్రాశ్చేత్యష్టముద్రాః ప్రకీర్తితాః ॥ తత్స ద్బ్రహ్మార్పణమస్తు॥

సూర్యోపస్థానమ్.

మిత్రస్య చర్షణీధృతశ్శ్రవో దేవస్యసానసిం- సత్యం చిత్రశ్రవ స్తమం. మిత్రోజనాన్ యాతయతిప్రజానన్మిత్రో

దాధార పృథివీముతద్యాం మిత్రః కృష్టీ రనిమిషాభిచష్టే సత్యాయ హవ్యం ఘృతవద్విధేమ। ప్రసమిత్రమర్తో అస్తు ప్రయస్వాన్ య స్తఆదిత్యశిక్షతివ్రతేన। నహన్యతే నజీయతే త్వోతో నైనమగ్ం హో అశ్నోత్యంతితో నదూరాత్॥

మధ్యాహ్నిక సూర్యోపస్థానమ్.

ఆసత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయ న్నమృతం మర్త్యంచ। హిరణ్యయేన సవితా రథేనాఽఽదేవో యాతి భువనావిపశ్యన్॥ ఉద్వయం తమసస్పరి పశ్యంతో జ్యోతి రుత్తరం। దేవందేవత్రా సూర్యమగన్మ జ్యోతి రుత్తమమ్॥ ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవం వహంతి కేతవః। దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్॥ చిత్రం దేవానా ముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః। ఆప్రాద్యావాపృథివీ అంతరిక్షగ్ం సూర్యఆత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ॥ తచ్చక్షుర్దేవహితం పురస్తా చ్ఛుక్రముచ్చరత్। పశ్యేమశరదశ్శతం, జీవేమ

శరదశ్శతం, నందామశరదశ్శతం, మోదామశరదశ్శతం, భవామశరదశ్శతగ్ం, శృణవామశరదశ్శతం, ప్రబ్రవామశరదశ్శత మజీతాస్స్యామశరదశ్శతం। జ్యోక్చసూర్యం దృశే। య ఉదగాన్మహతోఽర్ణవాద్విభ్రాజమానస్సరిరస్య మధ్యాత్సమావృషభో లోహితాక్షః సూర్యోవిపశ్చిన్మనసా పునాతు॥

సాయాహ్నిక వరుణోపస్థానమ్.

ఇమం మే వరుణ శ్రుధీహవ మద్యాచ మృడయ। త్వామవస్యురాచకే॥ తత్త్వాయామి బ్రహ్మణావందమాన స్తదాశాస్తే యజమానోహవిర్భిః। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశగ్ంస మానఆయుః ప్రమోషీః॥ యచ్చిద్ధితే విశోయథా ప్రదేవ వరుణవ్రతం। మినీమసిద్యవి ద్యవి। యత్కించేదం వరుణదైవ్యేజనేఽభిద్రోహం మనుష్యాశ్చరామసి। అచిత్తీయత్తవధర్మాయుయోపిమ మానస్తస్మా దేనసోదేవరీరిషః। కితవాసోయద్రిరిపుర్నదీవి యద్వాఘా

సత్యముత యన్నవిద్మ! సర్వాతానివ్య శిధిరేవదేవాధాతే స్యామవరుణ ప్రియాసః॥ (ఏతైః నమస్కారంకుర్యాత్)

ఓం నమః ప్రాచ్యైదిశే యాశ్చదేవతా ఏతస్యాంప్రతివసంత్యే తాభ్యశ్చనమః - నమోదక్షిణాయైదిశే- యాశ్చదేవతాఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యేతాభ్యశ్చనమః॥ నమః ప్రతీచ్యైదిశే, యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసంత్యేతాభ్యశ్చనమః - నమఉదీచ్యైదిశే, యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసంత్యేతాభ్యశ్చనమః॥ నమ ఊర్ధ్వాయైదిశే,యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసంత్యే తాభ్యశ్చనమః ॥ నమో ఽధరాయైదిశే, యాశ్చదేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసంత్యేతాభ్యశ్చ నమః ॥ నమోగంగాయమున యోర్మధ్యేయే వసంతితే మేప్రసన్నాత్మానశ్చిరం జీవితం వర్ధయంతి నమోగంగాయమునయోర్మునిభ్యశ్చ నమోనమోగంగాయమునయోర్మునిభ్యశ్చ నమః ॥ ......సంధ్యాయైనమః॥

సావిత్ర్యైనమః ॥ గాయత్ర్యైనమః ॥ సరస్వత్యైనమః॥ సర్వాభ్యో దేవతాభ్యోనమః॥ దేవేభ్యోనమః ॥ ఋషిభ్యో నమః॥ మునిభ్యోనమః॥ గురుభ్యోనమః ॥ పితృభ్యోనమః॥ కామోఽకార్షీ న్నమోనమః॥మన్యురకార్షీన్నమోనమః॥ పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశాత్ । ఓం నమోభగవతేవాసుదేవాయ॥

యాగ్ంసదాసర్వభూతానిచరాణి స్థావరాణిచ ।
సాయంప్రాతర్నమస్యన్తి సామాసన్ధ్యాభిరక్షతు॥

శ్లో॥ శివాయవిష్ణురూపాయ శివరూపాయవిష్ణవే।
శివస్యహృదయం విష్ణుర్విష్ణోశ్చహృదయగ్ శివః॥
యథాశివమయోవిష్ణు రేవంవిష్ణుమయశ్శివః ।
యథాంతరంనపశ్యామి తథామేస్వస్తిరాయుషి॥
నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ గోబ్రాహ్మణహితాయచ।
జగద్ధితాయకృష్ణాయ గోవిందాయనమోనమః॥
ఉత్తమేశిఖరేజాతే భూమ్యాంపర్వతమూర్ధని ।

బ్రాహ్మణేభ్యోభ్యనుజ్ఞాతా గచ్ఛదేవియథాసుఖమ్॥

స్తుతోమయావరదా వేదమాతా ప్రచోదయంతీపవనే ద్విజాతా। ఆయుః పృథివ్యాం ద్రవిణం బ్రహ్మవర్చసం మహ్యందత్వాప్రయాతం బ్రహ్మలోకమ్॥

నమోఽస్త్వనంతాయసహస్రమూర్తయేసహస్ర పాదాక్షిశిరోరుబాహవే। సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటీ యుగధారిణేనమః॥

ఇదంద్యావాపృథివీ సత్యమస్తు పితర్మాతర్యదిహోప బ్రువేవాం। భూతందేవానామవమే అవోభిఃవిద్యామేషం వృజినంజీరదానమ్॥ సర్వవేదేషుయత్పుణ్యం సర్వతీర్థేషు యత్ఫలమ్। తత్ఫలంపురుష ఆప్నోతిస్తుత్వాదేవం జనార్దనమ్॥

స్తుత్వాదేవం జనార్దనఓన్నమఇతి.

ఆకాశాద్పతితం తోయం యథాగచ్ఛతి సాగరం।

...

వాసనాద్వాసుదేవస్య వాసితం తేజగత్త్రియం।
సర్వభూతనివాసోఽసి వాసుదేవనమోస్తుతే॥

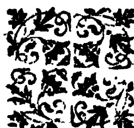
చతుస్సాగరపర్యంతం - గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శుభంభవతు...శర్మాఽహంభో అభివాదయే॥

శ్లో॥ కాయేనవాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వాప్రకృతేస్స్వభావాత్ । కరోమియద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి॥

ఏతత్ఫలం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు॥

సన్ధ్యావన్దనమ్ - సమాప్తమ్. చ॥ ల॥

10126